

POROČILO

z delavnice tematske fokusne skupine podeželje in zelena infrastruktura v okviru prenove Strategije prostorskega razvoja Slovenije - SPRS

z dne 18. 10. 2016

Poročilo povzema predstavlja glavne poudarke tretjega javnega posvetovanja o prenovi SPRS, predvsem rezultate razprave, izvedene po uvodnih predstavitvah in po predstavitvi dela manjših skupin pri dopolnitvi posameznih ciljev SPRS. Namen poročila je seznaniti zainteresirane deležnike in javnost z rezultati posvetovanja in z obravnavo predlogov dopolnitev ciljev v nadaljnjem postopku prenove SPRS.

Delavnica za tematski sklop »Podeželje in zelena infrastruktura« je potekala 18. oktobra 2016 v prostorih Direktorata za prostor, graditev in stanovanja, Ministrstva za okolje in prostor. Gradivo za delavnico so pripravili dr. Nadja Penko Seidl, dr. Andrej Bončina in dr. Marina Pintar z Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani.

Na delavnico so bili vabljeni deležniki z nacionalne in lokalne ravni, regionalne razvojne agencije, interesna združenja in nevladne organizacije ter predstavniki raziskovalnih in izobraževalnih institucij.

Udeleženci delavnice

Udeležilo se je 11 predstavnikov resorjev (zaščita in reševanje, kmetijstvo – razvoj podeželja, ohranjanje narave, kulturna dediščina, regionalni razvoj,), 1 predstavnik strokovne institucije (UIRS, ZRSVN), 1 predstavnik regionalne razvojne agencije (Koroška, GIZ RRA), lokalna akcijska skupina (Loški pogorje, Območje Ptuja). Na dogodku so sodelovali tudi zunanji strokovnjaki za izvedbo strateškega vrednotenja in strateškega ocenjevanja vplivov na okolje (Biotehniška fakulteta, Aquarius).

Seznam prisotnih je na voljo na Ministrstvu za okolje in prostor, DPGS.

Potek delavnice

Delavnica je potekala v treh delih. Vodila jo je vodja sektorja za strateški prostorski razvoj pri MOP, DPGS, Lenča Humerca Šolar.

V prvem delu je dosednji potek prenove Strategije prostorskega razvoja Slovenije predstavila Blanka Bartol. Poudarila je procesno naravnost, s poudarkom na doseganju soglasja o ključnih izzivih, viziji

in ciljnih prostorskega razvoja. Predstavljena je bila predvidena okvirna struktura SPRS in akcijskega programa strategije ter okvirna vsebina SPRS. Ines Lupše je predstavila izvajanje poglobljenih tematskih delavnic. Posamezna tematska fokusna skupina prispeva k preveritvi osnutka vizije, ciljev ter bo podala izhodišča za usmeritve prostorskega razvoja po posameznih stebrih prostorske kohezije (fizični, gospodarski in socialni), pri čemer se iščejo presečne povezave med vsebinskimi področji posameznih tematskih fokusnih skupin kot podlaga za povezovanje ukrepov za doseganje večjih sinergij na območjih. V oktobru in prvem delu novembra se bodo zvrstili sestanki vse štirih tematskih fokusnih skupin, pripravljena bodo poročila na osnovi katerih bo zastavljen drugi krog delavnic, ki bo posamično ali skupaj izveden v drugi polovici novembra in začetku decembra 2016.

V drugem delu je predstavnik zunanjega izvajalca strokovne podpore, dr. Nadja Penko Seidl, Biotehniška fakulteta UL, po sklopih predstavila gradivo (prezentacija PinZI v prilogi): *definicije in opredelitev/razmejitev podeželskih območij (urbanizirana podeželska območja, jedrna podeželska območja, odročna podeželska območja); spremembe na podeželju - spreminjanje tradicionalne podobe podeželja (Kaj to je? Ali o njej lahko (sploh) še govorimo?): dograditev AC križa (povečana dostopnost, razvoj ob priključkih), specializacija kmetijstva in tržno usmerjeno kmetijstvo, razvoj prostočasnih dejavnosti in s tem povezane infrastrukture; zelena infrastruktura kot vezni člen med mesti in podeželjem; kako jo definirati: zelena infrastruktura je sistem in pristop; koncept zelene infrastrukture: zeleno omrežje, zeleni pasovi; ravni zelene infrastrukture: mestna, regionalna, državna, čezmejna/ mednarodna; elementi: območja in povezave; funkcije zelene infrastrukture; razvojni potenciali in omejitveni dejavniki (+ in – za različne segmente) po dejavnostih: poselitev, kmetijstvo, gozdarstvo, turizem in rekreacija, izkoriščanje mineralnih surovin; usmeritve za razvoj dejavnosti po posameznem tipu podeželskih območij: navezava na cilje SPRS (sinergije ali konflikti?).*

Med pripombami in vprašanji na gradivo je bilo izpostavljeno:

V: vprašanje; O: odgovor; K: komentar udeleženca

V1: Ali so bile pripravljene analitične osnove za opredelitev/razmejitev podeželskih območij?

O1: Na novo ne.

V2: Zakaj se (bolj) ne upošteva krajinske tipologije?

O2: Regionalna razdelitev izhaja iz naravnogeografskih značilnosti regij, ki pa za obravnavo vsebin v tematski FS niso najboljše osnova. Težnja je razmejitev na takšni osnovi, da bo uporabna tudi za izvajanje regionalne politike.

V3: Vprašanje migracij: kako so bile upoštevane, če so bile vključene.

O3: Niso bile upoštevane, upoštevajo se v okviru tematske fokusne skupine Funkcionalna urbana območja.

V4: Ustreznost pojma »tržno kmetijstvo«. Vsako naj bi bilo tržno. Tržno usmerjeno kmetijstvo versus ekološko kmetijstvo. Samooskrbno kmetijstvo?

O4: Tržno kmetijstvo se razume kmetijstvo, ki prvenstveno proizvaja za trg in niso v ospredju druge funkcije, npr. ohranjanje krajine. Ekološko kmetijstvo je tudi posebna veja tržno usmerjenega kmetijstva. Pomemben del na slovenskem podeželju še vedno predstavlja samooskrbno kmetijstvo – predvsem v območjih s slabšimi pridelovalnimi pogoji. Tak tip kmetijstva se pogosto izvaja na območjih, kjer se je ohranila tradicionalna podoba kulturne krajine.

K4: Pomembno je izhajati iz že argumentiranih dognanj in spoznanj. Jasne ločnice med tržnim in samooskrbnim kmetijstvom ni. Ključno je povezljivo sodelovati.

V5: Razdelitev podeželja iz urbanega vidika? Zelena infrastruktura kot vezni člen med mesti in podeželskimi območji?

O5: Na razmejitve vplivajo gostota poselitve, velikost ter vrsta naselij (urbana : podeželska), tokovi med naselji in prevladujoč delež primarnih dejavnosti.

V6: Natura 2000 in zavarovana območja, predlog za čistejšo oz. ustrežnejšo razmejitve v tekstu (varovana območja, ki vključujejo tudi Natura 2000).

V tretjem delu je po treh sklopih potekala moderirana razprava po vprašanjih:

- o vrstah podeželja,
- o elementih in vlogi zelene infrastrukture ter njeni povezanosti z zelenimi sistemi mest in
- o dejavnosti na podeželju in njihovi diverzifikaciji na posameznih vrstah podeželja.

Za posamezne sklope so bile v pomoč vnaprej pripravljene tabele, v katere je bilo kot opomnik vključenih že nekaj možnih odgovorov.

1. sklop moderirane razprave: PODEŽELJE

Vprašanja za razpravo

1. Kakšne so ključne pomanjkljivosti posameznih tipov podeželskih območij? Kako jih premagati? V razvoj katerih dejavnosti naj se usmerijo posamezna območja? (Preglednica 1: Trije tipi podeželskih območij, njihove pomanjkljivosti, prednosti in potenciali za razvoj)
Osnutek preglednice 1 je bil dopolnjen na podlagi razprave in je priložen.
2. Kaj pomeni diverzifikacija funkcij za posamezno podeželsko območje? Kakšne spremembe v prostoru prinese? Kako to sovпада s težnjo po ohranjanju tradicionalne podobe podeželja? (Preglednica 2: Povezave med mestom in različnimi tipi podeželskih območij)
Osnutek preglednice je priložen. V razpravi nanj ni bilo dodatnih predlogov.

Pripombe in predlogi v razpravi:

- Izpostaviti načrtovalske vidike podeželja, zlasti identiteto in urejenost prostora. K temu naj prispeva zelena infrastruktura, ta (naj) ima tudi na podeželju strukturno funkcijo.
- Prednosti, pomanjkljivosti, prednosti in potenciali za razvoj. Preplet različnih potencialov. Razvoj planirati v skladu s potenciali. Urbana podeželska območja nimajo vsa enakih razvojnih značilnosti. Delovna mesta kot potencial. Za diverzifikacijo je veliko možnosti, lokalci želijo temeljiti na lokalnih potencialih. Treba je potencialne vezati na delovna mesta in razpoložljivo delovno silo. Poudarjen pomen izobraževanja.
- Usmeritve za dodatne aktivnosti; usmeritve po nivojih (regionalni, lokalni plani). Politike so prostorsko nespecifične in nova strategija želi doseči nadgradnjo.
- Kaj je odročnost (fizična, infrastrukturna)? Odročnost je prostorska in siceršnja. Predlog za umik besede »odročno«. Beseda nima nujno negativne konotacije. Kvaliteta bivanja ima različne razsežnosti, kar je za nekoga kvaliteta bivanja, je za nekoga drugega zapostavljenost, odmaknjenost. Dostopnost je lahko za nekatere segmente dobra, za druge slabša.
- Stihijska gradnja objektov, ki ne potrebujejo gradbenega dovoljenja. Pritisk na kmetijska zemljišča v urbanih območjih. Turizem in rekreacija imata lahko tudi negativne posledice (dolgoročne in kratkoročne). Pomen umeščanja v prostor, celovit pristop na prostor. Načrtovalski vidik! Upoštevanje kulturne identitete za umeščanje na določen prostor.
- Tradicionalna podoba podeželja – ohranjanje identitete? Ali identiteta je ali jo ustvarjamo? Tradicionalnost ni nujno kakovost.

Povzetek 1. sklopa moderirane razprave:

- Diverzifikacija v smeri sekundarnih, terciarnih dejavnosti.
- Za podrobnejšo obravnavo bi bilo morda treba narediti še podrobnejšo analizo značilnosti posameznih območij.
- Vprašanje termina »odročnost«?
- Poudariti potrebe prebivalcev in nanje vezati razvojne usmeritve.
- Kakovost bivanja povezati s prostorskim načrtovanjem, opozorilo na problem identitete in prilagajanja regionalni, lokalni tipiki.

Preglednica 1: Trije tipi podeželskih območij, njihove pomanjkljivosti, prednosti in potenciali za razvoj, dopolnjena na podlagi razprave (v modri barvi)

	Urbanizirano podeželje	»Jedrno« podeželje	Odročna podeželska območja
	Nima enakih značilnosti povsod po Sloveniji (velike razlike – za potrebe usmeritev potrebna podrobnejša analiza)		Ustreznost poimenovanja: Odročnost je prostorska odmaknjenost, sicer ni nujno negativno, a vseeno bolje, da se zamenjati na celi črti Odročnost ima slabšalni pomen, predlog, da se pojem zamenja z npr. odmaknjen
Pomanjkljivosti/šibke točke	Promet, pomanjkanje servisnih storitev, pozidava KZ Ujetost kmetij znotraj urbanih območij Specializacija kmetijstva v urbanih območjih lahko pomeni pozidavo Dostopnost za kmeta in za obiskovalce je različna	Industrijske cone - brezvladje	Odročnost, izseljevanje
Prednosti	Dostopnost, bližina delovnih mest Ohranjena narava Kakovost bivanja	Dostopnost, kakovostna kmetijska zemljišča Ohranjena narava	Ohranjena narava in kulturna krajina V komunalnem smislu so nekatera območja bolje komunalno opremljena Odročnost ni nujno slabšalna, lahko pomeni prednost (npr. v ekološkem smislu)
Potenciali za razvoj Na potenciale vezati delovna mesta	Specializacija kmetijstva za oskrbo mest z zelenjavo (dnevno) Postaviti vrsti red (prioritete), kdaj je specializacija kmetijstva prednost Lahko zelo pomembno, a v manjših krajih vprašljivo? Definirati v LAS	Tržno usmerjeno kmetijstvo za vse Gozdarstvo Definirati v LAS	Turizem in rekreacija Ali to pomeni nove kapacitete? Definirati v LAS

Preglednica 2: Povezave med mestom in različnimi tipi podeželskih območij

V razpravi ni bilo dodatnih predlogov.

	Urbanizirano podeželje	»Jedrno« podeželje	Odročna podeželska območja
Mesta	→ delovna mesta, storitvene dejavnosti	→ delovna mesta, prebivalci s podeželskih območij dnevno migrirajo v večje zaposlitvene centre	→
	← delovna sila, oskrba z lokalno pridelano hrano - dnevno, rekreacija v naravnem okolju	← oskrba z lokalno pridelano hrano - sezonsko	← turistične kapacitete, privlačno za mestne prebivalce

2. sklop moderirane razprave: ZELENA INFRASTRUKTURA

Vprašanja za razpravo

1. Kateri elementi zelene infrastrukture igrajo najpomembnejšo vlogo na lokalni, regionalni, nacionalni in mednarodni ravni? (Preglednica 3: Elementi zelene infrastrukture na različnih ravneh)
Osnutek preglednice 3 je bil dopolnjen na podlagi razprave in je priložen.
2. Kako lahko zelena infrastruktura deluje kot vezni člen med podeželskimi in urbanimi območji? Katere elemente je treba ohranjati? Katere strategije so pri tem uporabne?

Pripombe in predlogi v razpravi:

- Zelena infrastruktura ima različne funkcije na različnih nivojih.
- Zeleno infrastrukturo podpreti s funkcijo, vezano na ekosistemske storitve.
- Ekosistemske storitve se lahko prepozna na različnih ravneh – vprašati se, katere nudijo kaj na kateri ravni (npr. na regionalni ravni.)
- Krajinske značilnosti povezati s tipologijo podeželskih območij.
- Skrižati krajinsko tipologijo + »odročnost«.
- Elementi in vezni člen med urbanimi in podeželskimi območji.
- Podeželje je največji potencial zelene infrastrukture, seveda je sicer ta tema aktualna tudi v FUA.
- Šolska območja so potencial zelene infrastrukture. Enako velja za ribnike, bajerje, igrišča.
- Na regionalno raven bi vezali območja varovane narave, predlog je, da se pa varovana območja kot element zelene infrastrukture vežejo na vse ravni.
- Infrastruktura je širši pojem kot območja in povezave.
- Peš poti, tematske poti kot del zelene infrastrukture. Žal niso vezane v sistem in nimajo primerne vzdrževanja.
- Poplavna območja – vključiti ukrepe! Vodovarstvena območja so specifična in bi rabila poseben pristop.
- Območja nacionalne in lokalne prepoznavnosti.
- Kmetijska območja? Krajinske zasnove?
- Strategija zelene infrastrukture na ravni EU (v pripravi).
- SPRS mora podati strategijo razvoja zelene infrastrukture za Slovenijo (vse ravni), tudi v navezavi vpetosti v evropske sisteme zelene infrastrukture.
- Funkcije zelene infrastrukture so za različne ravni različne.

Povzetek 2. sklopa moderirane razprave:

- Kaj vse sestavlja zelena infrastruktura? Važna je funkcija! Usmeritve so seveda lahko različne za različne ravni in za različne oblike zelene infrastrukture.

Preglednica 3: Elementi zelene infrastrukture na različnih ravneh, dopolnjena na podlagi razprave (v modri barvi)

Raven obravnave	Območja	Povezave	Možen zajem podatkov (viri)	Strategije za uresničevanje
Lokalna, urbana	<p>Parki, zelene športne površine, območja vrtičkov, pokopališča, kampusi, mestni gozdovi, ekstenzivni visokodebelni sadovnjaki</p> <p>Dodati: varovana območja, šolski vrtovi, igrišča, bajerji, ribniki, kopališča, športno-rekreativne površine, območja lokalne prepoznavnosti, varovana območja voda, naravne vrednote lokalnega pomena</p>	<p>Drevoredi, reke in obrečni proctor</p> <p>Retenzijski proctor</p> <p>Tematske (gozdne in druge) poti (v smislu rabe)</p> <p>Protipoplavna infrastruktura kot del ZI</p>	<p>OPN: zelene površine</p>	<p>PLANI in IZVEDBENI NAČRT:</p> <p>Zeleni sistem mesta, OPN, OPPN, natečajne rešitve za odprt javni prostor</p>
Regionalna	<p>Zavarovana območja (regijski in krajinski parki), gozdovi, mokrišča, vodne in obvodne površine (stoječe vode), ekstenzivno obdelane kmetijske površine z naravovarstveno vrednostjo (HNVf)¹</p> <p>Uporabiti raje "varovana območja narave"</p>	<p>Reke in obrečni proctor</p> <p>Regionalne kolesarske povezave</p>	<p>Raba prostora MKGP: gozd in ekstenzivno obdelane kmetijske površine</p> <p>Zavarovana območja</p> <p>Vode</p>	<p>PLANI: OPN, Krajinske zasnove</p> <p>Upravljavski načrti zavarovanih območij,</p> <p>Upravljavski načrti porečij, pravilno: načrti upravljanja voda</p> <p>Kmetijsko-okoljski ukrepi</p>
Državna	<p>Zavarovana območja (Narodni park), Natura 2000, EPO</p> <p>Območja nacionalne prepoznavnosti</p>	<p>Reke in obrečni prostor, Natura 2000, EPO</p>	<p>Zavarovana območja</p> <p>Natura 2000</p> <p>EPO</p> <p>Vode</p>	<p>PLANI in PROGRAMI:</p> <p>Upravljavski načrti območij Natura 2000,</p> <p>Gozdno gospodarski načrti,</p>

¹ Med kmetijskimi površinami je treba poudariti predvsem t. im. *High Nature Value Farmland* oz. površine z veliko naravovarstveno vrednostjo, ki znotraj Evrope obsegajo približno 30% vseh kmetijskih površin (EEA 2004, 2009).

				Načrt upravljanja vodnih območij Donave in Jadranskega morja
Mednarodna	Natura 2000, obsežni gozdni kompleksi, gorski masivi (npr. Alpe, Dinaridi)	Reke in obrečni prostor, Natura 2000	Natura 2000 Corine land cover	PROGRAMI IN POLITIKE: Evropska konvencija o krajini, CAP, Alpska konvencija

3. sklop moderirane razprave: RAZVOJNI POTENCIALI IN OMEJITVENI DEJAVNIKI DEJAVNOSTI NA PODEŽELJU

Vprašanja za razpravo

1. Kateri potenciali/omejitveni dejavniki so ključni za razvoj posamezne dejavnosti na podeželju?
2. Kateri razvojni potenciali in omejitveni dejavniki so še pomembni za razvoj posamezne dejavnosti na podeželju? (Preglednica 4: Usmeritve za razvoj dejavnosti po posameznem tipu podeželskih območij)
Osnutek preglednice 4 je bil dopolnjen na podlagi razprave in je priložen.
3. Katere povezave med urbanimi in podeželskimi prostori vzpodbujati? Kaj in kako lahko mesto in podeželje doprineseta k razvoju gospodarskih dejavnosti, kakovosti življenja in varovanju okolja?

Pripombe in predlogi v razpravi:

- Omejitveni dejavniki za primarne dejavnosti je razdrobljenost zemljišč.
- Na področju prostočasnih dejavnosti ni razrešeno razmerje med privatno lastnino in socialnimi funkcijami.
- Razdrobljenost zemljišč kot omejitev, kot potencial.
- Kmetijstvo in gozdarstvo sta dejavnosti ki ob pravilnem upravljanju pripomoreta k ciljem varovanju narave.
- Vse kmetijstvo je tržno usmerjeno, tako ali drugače. Ljubiteljsko kmetijstvo.
- Vloga subvencij – socialni korektiv, ohranjanje kulturne krajine.
- Razvoj podjetništva.
- Navezava na cilje SPRS.
- Naravne in druge nesreče – izogibanje potencialnim območjem naravnih nesreč.
- Dnevne migracije – element povečane ogroženosti.
- Depopulacijska območja, poškodovana infrastruktura. Ocene tveganj so delane za potencialne nevarnosti, URSZR je posamezne ocene združila v skupno oceno tveganja.
- Pomen posebnih (turističnih) produktov v območjih, ki imajo sicer omejen razvojne možnosti za druge dejavnosti (narava).

Povzetek 3. sklopa moderirane razprave:

- Identiteta - ključna pri poselitvi.
- Industrija – kaj in kje?
- Pomen izobraževanja za zagotavljanje / ohranjanje identitete.
- Prenova – racionalna in učinkovita raba (prostora in materialov). Poudarek na kakovosti bivanja.
- Potencial tudi v multifunkcionalnosti in povezovanju.

Preglednica 4: Usmeritve za razvoj dejavnosti po posameznem tipu podeželskih območij, dopolnjena na podlagi razprave (v modri barvi)

Tip podeželskega območja	Urbanizirano podeželje	Jedrna podeželska območja	Odmaknjena podeželska območja
<p>POSELITEV</p> <p>Manjka identiteta</p>	<p>Krepitev funkcij v območjih, kjer se je prebivalstvo povečalo, javne storitve pa niso sledile (vrtci, zdravstvena oskrba, javni transport).</p> <p>Zgoščevanje poselitve (večstanovanjske stavbe).</p>	<p>Krepitev vloge manjših regionalnih središč, da prebivalcem zagotavljajo čim večje število javnih funkcij.</p> <p>Preprečevanje razpršene gradnje.</p>	<p>Povezovanje manjših občinskih središč za zagotavljanje dostopnosti do funkcij vsem prebivalcem.</p> <p>Preprečevanje nadaljnje razpršene gradnje.</p>
KMETIJSTVO	<p>Pridelava zelenjave za oskrbo mest.</p> <p>Izkoriščanje degradiranih območij za alternativne oblike proizvodnje (rastlinjaki).</p> <p>Problem razdrobljenosti zemljišč</p> <p>Tržna usmerjenost</p>	<p>Tržno usmerjeno kmetijstvo, Posodabljanje kmetijske proizvodnje – povečevanje kmetij, modernizacija, namakanje.</p> <p>Prilagajanje merila kmetijske proizvodnje sodobnim načinom/zahtevam kmetijske proizvodnje ob hkratnem upoštevanju značilnosti kulturne krajine in ohranjanju njenih najpomembnejših elementov prepoznavnosti.</p>	<p>Ekološko kmetijstvo, lokalno specifični pridelki in izdelki, razvoj blagovnih znamk v povezavi s prepoznavnostjo krajine, turizmom in ohranjanjem narave.</p> <p>Kmetijstvo kot ohranjevalec tradicionalne podobe kulturne krajine.</p> <p>Novi tipi služb</p> <p>Tržno usmerjeno – oplemeniteno primarno kmetijstvo</p>
GOZDARSTVO	<p>Poudarek na ekoloških in socialnih funkcijah gozda – gozd kot blažilec temperaturnih ekstremov, ekološki koridorji, zelena infrastruktura, rekreacijska raba.</p> <p>Problem razdrobljenosti zemljišč</p>	<p>Poudarek na gospodarskih funkcijah gozda ob sočasnem zagotavljanju vseh ostalih.</p>	<p>Gozdarstvo kot pomembna gospodarska dejavnost predvsem za samotne kmetije.</p> <p>Ekološka in varovalna funkcija gozda – sklenjeni gozdni kompleksi, varovanje strmih pobočij.</p>
TURIZEM IN REKREACIJA	<p>Razvoj rekreacijske infrastrukture obmestnih območij, poudarjanje večfunkcionalnosti (zeleni sistem + alternativna oblika prevoza v šolo in na delo + rekreacija).</p>	<p>Nadaljnji razvoj zdraviliškega turizma.</p> <p>Povezava z ostalimi območji za zagotovitev celovite turistične ponudbe.</p>	<p>Povezovanje vseh sektorjev in razvoj skupnih, regionalnih in/ali lokalnih blagovnih znamk: turizem + prepoznavnost krajine + naravna ohranjenost + tradicionalne obrti in izdelki.</p> <p>Turizem kot dopolnilna dejavnost na kmetijah.</p> <p>Turizem in rekreacija, ki ne obremenjujeta okolja.</p>
MINERALNE SUROVINE	<p>Usmeritve za izkoriščanje mineralnih surovin niso vezane na tip podeželskega območja, temveč na lokacijo surovine (predvsem pri strateških in gospodarsko pomembnih) in na potrebe po mineralni surovini (predvsem za gradbeništvo).</p>		

Zaključki posvetovanja po predstavitvi rezultatov dela v skupinah:

Sledi priprava poročilo o delavnici in oblikovanja stičnih tem kot podlaga za pripravo drugega kroga delavnic. Udeleženci so bili povabljeni, da v lahko v nekaj delovnih dneh posredujejo dodatne predloge za dopolnitev preglednic.

Poročilo so pripravili:

Blanka Bartol, Lenča Humerca Šolar, Ines Lupše, MOP

Ljubljana, november 2016